

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ ဒုတိယတရားသူကြီးချုပ် ဦးသိန်းစိုး၊
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးခင်မြင့်နှင့် ဦးချစ်လွင်
တို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်စန်းလွင်

နှင့်

ဒေါ်သန်း (ခ) ဒေါ်သန်းသန်း*

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်†

တရားစွဲဆိုချိန်တွင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီးဖြစ်သည့် ချွေးမ
က ကွယ်လွန်သူလင်၏ဩရသအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံ
ပြီး ယောက္ခမထံမှ အမွေတောင်းဆိုခွင့်ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမွေရှင် ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်သည့်
၂၃-၁၁-၀၃ နေ့တွင် တစ်ဦးတည်းသော ဩရသသားဖြစ်သည့်
ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ၎င်း၏ဩရသအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့် ရရှိ
မည်ဖြစ်သည်။

* ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁၉။
† ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၂-၃-၀၇
ရက်နေ့စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ဩရသ၏အခွင့်အရေးမှာ အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့်ဖြစ်ရာ အကယ်၍ ဩရသသည် ထိုအခွင့်အရေးကို မတောင်းဆိုရသေးမီ သေဆုံးပါက ဩရသ၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများက ထိုအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလမူတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချက်များအရ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ၁၄-၁၀-၀၄ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပဒေသဘောအရဆိုလျှင် ဦးခင်မောင်မြင့်၏ဖခင် ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်သည့် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့ရက်အချိန်တွင်ပင် ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ဩရသသားအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံရရှိပြီးဖြစ်ပေရာ ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ယင်းအခွင့်အရေးကို ဦးခင်မောင်မြင့်၏ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်စန်းလွင်က ဆက်ခံရရှိသည်။

ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၃ လခန့်အကြာမှသာ ဒေါ်စန်းလွင်သည် နောက်အိမ်ထောင်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဒေါ်စန်းလွင်သည် ကွယ်လွန်သူ ခင်ပွန်း ဦးခင်မောင်မြင့် ရရှိခံစားရမည့် အခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့်ရရှိပြီးနောက်ပိုင်းမှ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒေါ်စန်းလွင်သည် ၎င်းဆက်ခံခွင့်ရရှိပြီးသည့် အခွင့်အရေးကို ဆုံးရှုံးရန်အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမြလှိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးလှမောင် (ခ) ဦးလှမင်းသိမ်း
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

မန္တလေးတိုင်း၊ ရမည်းသင်းခရိုင်တရားရုံး၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၄ တွင် ဒေါ်စန်းလွင်က ဒေါ်သန်းသန်းအပေါ် ကွယ်လွန်သူ ခင်ပွန်းဦးခင်မောင်မြင့်၏ ဩရသအမွေဝေစု ၄ ပုံ ၁ ပုံ ကို အမွေဆက်ခံသူ ဇနီးအနေဖြင့် အမွေခံစားထိုက်ကြောင်း အဆိုပြု၍ အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ခရိုင်တရားရုံးက ဒေါ်စန်းလွင်သည် ဦးထွန်းခင် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမဒီကရီချမှတ်သည်။

ဒေါ်သန်းက ခရိုင်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၉၃ ကို တင်သွင်းသော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၅၃ ကို တင်သွင်းရာ တရားရုံးချုပ်က အယူခံမှုကိုခွင့်ပြုပြီး ရမည်းသင်းခရိုင်တရားရုံးနှင့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီများကို ပယ်ဖျက်ကာ ဒေါ်စန်းလွင် စွဲဆိုသောအမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်သည်။

ဒေါ်စန်းလွင်က တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ကျေနပ်မှုမရှိသဖြင့် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်၊ အထူးခုံရုံးက အောက်ဖော်ပြပါပြဿနာနှစ်ရပ်အပေါ် အထူးအယူခံခုံရုံးဖြင့် ကြားနာနိုင်ရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုသည်-

- (၁) “ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ကျန်းမာရေးမကောင်း၍ ဖခင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ်သဖြင့် ဩရသအခွင့်အရေး မရထိုက်” ဟု တရားရုံးချုပ်

(မန္တလေးရုံးထိုင်) က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု ရှိ-မရှိ၊

(၂) တရားစွဲဆိုချိန်တွင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး ဖြစ်သည့် ချွေးမက ကွယ်လွန်သူလင်၏ သြရသအခွင့်အရေးအရ ယောက္ခမထံမှ အမွေတောင်းဆိုခွင့်ရှိ-မရှိ။

အဆိုလွှာအရ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်သည် ယောက္ခမနှင့် ချွေးမတော်စပ်ပြီး အတူနေထိုင်ကြသူများဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် ဦးထွန်းခင်နှင့် ဒေါ်သန်းတို့၏ တစ်ဦးတည်းသောသား ဦးခင်မောင်မြင့် (ခ) ဦးထွန်းထွန်းဦးနှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်ခန့်က လက်ထပ်ခဲ့ပြီး ဦးထွန်းခင်၊ ဒေါ်သန်းတို့နှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် တရားလို တို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းစဉ် စည်သူမောင်အမည်ရှိ သား တစ်ဦး ထွန်းကားခဲ့သော်လည်း ၄ နှစ်သားအရွယ် ၇-၈-၀၁ နေ့က ကွယ်လွန်ကြောင်း၊ ယောက္ခမ ဦးထွန်းခင်မှာလည်း ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့ တွင် ကွယ်လွန်ကြောင်း၊ ဦးထွန်းခင်ကွယ်လွန်သည့် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့ တွင် တရားလို၏ခင်ပွန်း ဦးခင်မောင်မြင့်မှာ သြရသသားဖြစ်သဖြင့် ဦးထွန်းခင်ကျန်ရစ်သည့်အမွေပစ္စည်းအရပ်ရပ်အပေါ် ၄ ပုံ ၁ ပုံ ခံစား ခွင့် ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ၎င်း၏အမွေဝေစု ၄ ပုံ ၁ ပုံ ကို တောင်းဆိုခွဲဝေရယူခြင်းမပြုမီ ၁၄-၁၀-၀၄ နေ့တွင် ကွယ်လွန် ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားလိုသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ရရန်ရှိသည့် အမွေ ဝေစု၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို အမွေဆက်ခံသူဇနီးအနေဖြင့် ခံစားထိုက်ကြောင်း ဖော်ပြအဆိုပြုသည်။

ချေပလွှာအရ ရမည်းသင်းမြို့နယ်၊ အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်၊ အကွက်အမှတ် ၄၉၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၀၊ ဧရိယာ ၀. ၁၃၄ ဧကရှိ မြေနှင့်

ယင်းမြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက်သည် တရားပြိုင်နှင့် ခင်ပွန်း ဦးထွန်းခင်တို့ ပိုင်ဆိုင် လက်ရှိထားသောပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် တရားပြိုင်နှင့် ဦးထွန်းခင်တို့၏ တစ်ဦးတည်းသော သြရသသား ဖြစ်သော်လည်း ဖခင်၏ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေသည့် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ်၍ သြရသအရည်အချင်းပြည့်စုံသူ မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးခင်မောင်မြင့်၏ဇနီးဖြစ်သူ တရားလိုမှာ လည်း အမွေဝေစု ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်ခွင့်မရှိကြောင်း ထုချေသည်။

ရမည်းသင်းခရိုင်တရားရုံးက ဒေါ်စန်းလွင်သည် ကွယ်လွန်သူ များဖြစ်ကြသည့် ယောက္ခမ ဦးထွန်းခင်နှင့် ခင်ပွန်း ဦးခင်မောင်မြင့် တို့၏ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းခင်နှင့် ဦးခင်မောင်မြင့်တို့တွင် အမွေပစ္စည်းများ ကျန်ခဲ့ကြောင်း၊ သြရသ သား သမီး အခွင့်အရေးသည် အပြီးအပိုင်ရခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေး ဖြစ်သဖြင့် ဒေါ်စန်းလွင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆုံးရှုံးရန်အကြောင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ဦးထွန်းခင်ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်သည်ဟု ပဏာမဒီကရီ ချမှတ် သည်။

ပထမအယူခံရုံးဖြစ်သော မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက သြရသ သားသမီး၏ အခွင့်အရေးသည် အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အခွင့်အရေး ဖြစ်ပြီး သာမန် ကျန်းမာရေး မကောင်းရုံမျှဖြင့် သြရသသား အရည်အချင်း ချို့ယွင်းနေသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ အပြီးအပိုင်ရရှိသော သြရသအခွင့်အရေးကို ခင်ပွန်းကွယ်လွန်ချိန်၌ ဇနီးဖြစ်သူက ရရှိခံစားခွင့်ရှိကြောင်း၊ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းအပြီးအပိုင်ရရှိသော အခွင့်အရေးမှာ ဆုံးရှုံး

သွားရန်အကြောင်း မရှိကြောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းခင်တွင် အမွေ ပစ္စည်းများ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်မှာ ပေါ်လွင်ကြောင်း သုံးသပ်၍ ခရိုင် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည်။

တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) က ဦးထွန်းခင်၊ ဒေါ်သန်းတို့ ၏ သားဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ပန်းနာရင်ကြပ်နှင့် အစာအိမ် ရောဂါရှိသူဖြစ်ပြီး မူလကပင် ကျန်းမာရေးမကောင်းသူ ဖြစ်သည်မှာ ပေါ်ပေါက် ကြောင်း၊ မူလကပင် ကျန်းမာရေးမကောင်းသူ၊ မိဘအိမ်၌ မှီခိုနေထိုင်ရသူ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ကွယ်လွန်သူဖခင်၏ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ်သဖြင့် ဩရသ အခွင့် အရေး ရထိုက်သူဟုဆိုရန် မသင့်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ခရိုင်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီများကို ပယ်ဖျက်ကာ မူလရုံး တရားလို ဒေါ်စန်းလွင် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလုပ်သည်။

အ ယူ ခံ တ ရား လို ရှေ့ နေ က ဖ ခင် ဦး ထွန်း ခင် သည် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့က ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ သားဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်မြင့် သည် ဖခင်ကွယ်လွန်သည့်နေ့ရက် နောက်ပိုင်းတွင် ဩရသအခွင့် အရေးကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဩရသ၏ အခွင့်အရေးများမှာ အပြီးအပိုင် ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့်ဖြစ်ရာ သားသည် ထိုဝေစုမတောင်းဆိုရမီ သေဆုံးသွားပါက ဩရသ၏သားသမီးများ၌ ထိုအခွင့်အရေး ဆက်ခံ ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ဖခင်ကွယ်လွန်ချိန်မှ ၁၂ နှစ် အတွင်း ဩရသအခွင့်အရေးကို မိဘ၏အမွေပစ္စည်းမှ ၄ ပုံ ၁ ပုံ တောင်းခံနိုင်ကြောင်း၊ ၁၄-၁၀-၀၄ နေ့တွင် ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန် ခဲ့သော်လည်း မိမိရရှိခဲ့သည့် ဩရသ၏ အခွင့်အရေးများကို တောင်းခံ ရခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်စန်းလွင်သည် မိမိ

ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ သြရသအခွင့်အရေးကို တောင်းခံခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊
ဒေါ်စန်းလွင်သည်နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး ယောက္ခမဖြစ်သူ ဒေါ်သန်း
ထံ၌ မနေတော့ဘဲ နောက်အိမ်ထောင်နှင့် လိုက်ပါနေထိုင်လျက်
ရှိသောကြောင့် သြရသအခွင့်အရေးကို မရထိုက်ဟု တရားရုံးချုပ်
(မန္တလေးရုံးထိုင်) က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့်
လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အ ယူ ခံ တ ရား ပြိုင် ရှေ့ နေ က ဒေါ် စန်း လွင် သည်
ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၃ လခန့်အကြာတွင် နောက်
အိမ်ထောင်ပြုကာ ဒေါ်သန်းနှင့် အတူနေထိုင်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ
နောက်အိမ်ထောင်နောက်သို့ လိုက်ပါပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့သူ
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်စန်းလွင်သည် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည့် အချိန်မှ
စ၍ ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်မြင့်၏ ဇနီးမယားအဖြစ် ရပ်တည်ခြင်း
မရှိတော့သဖြင့် ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်အခွင့်အရေး
တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရထိုက်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်
(မန္တလေးရုံးထိုင်) ဒုတိယအယူခံရုံး ၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီသည် တရား
ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ အမှုအကြောင်းခြင်းရာအရလည်းကောင်း
ညီညွတ်မျှတ မှန်ကန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

စွဲဆိုသောအမှုမှာ ချွေးမဖြစ်သူ ဒေါ်စန်းလွင်က ယောက္ခမ
ဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းထံ ၎င်း၏ခင်ပွန်း ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်မြင့်က
သြရသသားအနေဖြင့် ရရန်ရှိသည့် အမွေဝေစုကို ဆက်ခံသူအနေဖြင့်
ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်ဟု အဆိုပြုကာ အမွေပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု
စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

မူလမှုကို စိစစ်ကြည့်ရာ မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းနှင့်

ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းခင်တို့ ဇနီးမောင်နှံတွင် ဦးခင်မောင်မြင့်အမည်ရှိ သားတစ်ဦး ထွန်းကားသည်။ ဦးထွန်းခင်သည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တပ်ကြပ်ကြီး (အငြိမ်းစား) တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ တစ်ဦးတည်းသောသား ဦးခင်မောင်မြင့်သည် မြိတ်မြို့တွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာမှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် မြိတ်မြို့သို့ ဒေါ်စန်းလွင်နှင့် မြိတ်မြို့၌ အိမ်ထောင်ပြု ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်စန်းလွင်တို့သည် ဦးခင်မောင်မြင့်၏မိဘများ နေထိုင်ရာ ရမည်းသင်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ လာကာ ဦးခင်မောင်မြင့်၏ မိဘများနှင့်အတူ ရမည်းသင်းမြို့၊ ဝါတိုး အနောက်ရပ်၊ ရန်အောင်လမ်း၊ အမှတ် ၁၆၄ ဥပစာတွင် နေထိုင်ကြ သည်။ ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်စန်းလွင်တို့တွင် စည်သူမောင်အမည်ရှိ သားတစ်ဦး ထွန်းကားသော်လည်း ၎င်းသည် ၄ နှစ်သားအရွယ်ခန့်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ နောက်ထပ်သားသမီး ထွန်းကားခြင်းလည်း မရှိပေ။

ဦးခင်မောင်မြင့်၏ဖခင် ဦးထွန်းခင်မှာ ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်စန်းလွင်တို့ အိမ်ထောင်မကျမီကပင် အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နေထိုင်သည့် အိမ်မြေမှာလည်း ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်စန်းလွင်တို့ အိမ်ထောင်မကျမီ ဦးထွန်းခင် အငြိမ်းစားမယူမီ ဆောက် လုပ် ထား သည့် အိမ် မြေ ဖြစ် သည်။ ဦး ထွန်း ခင် သည် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

အမှုတွဲရှိ သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်ချိန်တွင် လက်ရှိထားနေထိုင်လျက်ရှိသော ရမည်းသင်းမြို့၊ အောင်မင်္ဂလာရပ်ကွက်၊ အကွက်အမှတ် ၄၉၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၀၊ ဧရိယာ ၀. ၁၃၄ ဧက ရှိ မြေနှင့်မြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက် ကျန်ရစ်ခဲ့ သည့်အချက်မှာ အငြင်းပွားခြင်းမရှိချေ။

ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းက အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း အစစ်ခံထွက်ဆိုထားသည်-

“ကျွန်မသည် ရမည်းသင်းမြို့၊ ဝါတိုးအနောက်ရပ်၊ အကွက် အမှတ် ၄၉၊ ဦးပိုင် ၁၀ ရှိ မြေပေါ်တွင် နေအိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ x x x ၁၉၈၆ ခုနှစ်၌ နေအိမ်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ x x x ဦးထွန်းခင်ဆုံးပြီး နောက်ပိုင်း လက်ရှိနေထိုင်သည့် ပိုင်း၊ ခြံမြေ၊ ၂ ထပ်တိုက်နှင့် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ၊ ရွှေ ၄ ကျပ်သားအပြင် အိုးခွက် ပန်းကန်များပါ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဆိုက ရွှေမကျန်ပါ။”

တစ်ဖန် ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်ပြီး တစ်နှစ်ခန့် အကြာ ၁၄-၁၀-၀၄ နေ့တွင် သားဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်စဉ်က ဦးခင်မောင်မြင့်သည် တစ်ဦးတည်းသော သြရသသားဖြစ်သော်လည်း သြရသသား၏ဝေစု မတောင်းယူရသေးမီ ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

အမှုတွင် မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းက တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ဖခင် ဦးထွန်းခင်၏ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေ သည့် ဖာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ်ကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးမကောင်းသဖြင့် သြရသအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ မဟုတ်ကြောင်း ထုချေသည်။ သို့သော်လည်း ဒေါ်သန်းက သားနှင့် ချွေးမတို့မှာ ၎င်းတို့နှင့်အတူနေစဉ်က သီးခြား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ကြက်ခြံ ၂ ခြံ၊ ဝန်နီအိတ်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် ငွေတိုးချေးသည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြောင်း အမှု၌ ဝန်ခံထွက်ဆိုထားသည်။

ဒေါ်သန်း၏သက်သေများကလည်း ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း

၍ ဒေါ်သန်းကဲ့သို့ပင် ထွက်ဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းနှင့် ဒေါ်သန်းပြသက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ဦးထွန်းခင်နှင့် ဒေါ်သန်းတို့တွင် မုန့်ပဲသရေစာ ရောင်းချသည့် ဆိုင် သာရှိပြီး သားဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဇနီးဒေါ်စန်းလွင်တို့မှာ ကြက် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ ဂုန်နီအိတ်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် ငွေတိုးချေးသည့် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်၍ သီးခြား စီးပွားရှာဖွေကြသူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ထို့ကြောင့် ဦးခင်မောင်မြင့်သည် မူလကပင် ကျန်းမာရေး မကောင်းသူဖြစ်သည်ဟု မူလမှုတွင် ဒေါ်သန်းက ထုချေနေစေကာမူ ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ဖခင်ဦးထွန်းခင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ်ဟု ကောက်ယူရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

ဩရသဟူသော ဝေါဟာရနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကက်စု နှင့် မောင်ဆင် အမှု^(၁) တွင် “ဩရသဟူသည် မိဘနှစ်ပါး သဘောတူ ထိမ်းမြားသည့်လင်မယားမှ မွေးဖွားသည့် သားကိုခေါ်ကြောင်း ယုံမှား သံသယဖြစ်ရန် မရှိပေ။ ကာလကြာညောင်းသော်လည်း အိမ်ထောင် တစ်ခုတွင် ဖခင်၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင် သောကြောင့် သတ်မှတ်ထားသည့် မိဘအမွေအနှစ် ရရှိသောသား ဟူ၍ အထူးအဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်လာသည်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ထားသည်။

ကက်စု နှင့် မောင်ဆင် အမှုတွင်ပင် ဩရသဖြစ်ရန်အတွက် သားဖြစ်လျှင် အဖ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာဖွေရေး၊ သမီးဖြစ်လျှင် အမိ၏

(၁) ၂ ရန်ကုန် ၆၉၃ (၇၈၇) ပီစီ။

အိမ်ထောင်ရေးဝတ္တရားများကို ကူညီလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဒေါက်တာမောင်မောင် ပြုစုသည့် “မြန်မာ့တရားဥပဒေဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် မြန်မာ့အိမ်ထောင်စု” စာအုပ် တွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရသည်-

“ဩရသဖြစ်ရန် အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ မိဘ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေရေး သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့၌ ကူညီ ဆောင်ရွက်မှုပေါ်တွင် မတည်ပေ။ ကွယ်လွန်သူ မိဘ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ခိုင်းသည့် အခါ ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အချက်ပေါ်တွင်သာ တည်ရှိနေ သည်။”

အဆိုပါအချက်များနှင့် အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များကို ပေါင်းစပ်သုံးသပ်ပါက ဖခင်ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်ချိန်၌ တစ်ဦးတည်း သားဖြစ်သည့် ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ကွယ်လွန်သူဖခင်၏ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်ပြီး မိဘကို မှီခိုနေထိုင်ရသူ မဟုတ်ဘဲ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်သည် ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ဒေါ်ကျင်စွမ်း၊ ဒေါ်အမာ (ခ) ဒေါ်သန်းရီ နှင့် ဒေါ်သန်းညွန့် ပါ ၆၊ ဦးဝင်းမြင့် ပါ ၆ အမှု^(၂) တွင် ဖခင်ဦးရီကင်း ၏ သားအကြီးဆုံးဖြစ်သူ ဦးဝင်းမြင့်သည် အခြားသားများကဲ့သို့ စွမ်းဆောင်ရည် မပြည့်သောကြောင့် သီးသန့်တာဝန်ပေးခံရမှု မရှိခြင်း၊

(၂) ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၇။

ငယ်စဉ်ကတည်းက ခြေမသန်သဖြင့် အိမ်၏ဗဟိုရလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ဖခင်၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နိုင်မှု မရှိခြင်း၊ အခြားသူများအပေါ် မှီခိုနေရခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့် ဖခင်ဖြစ်သူ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိသည်ဟု ဆိုရန် ခဲယဉ်းကြောင်း သုံးသပ်၍ သြရသအခွင့်အရေး ရထိုက်ခွင့်မရှိ ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုသည် ဒေါ်ကျင်စွမ် အမှုနှင့် ဖြစ်ရပ်ချင်း တူညီမှု မရှိသကဲ့သို့ ယခုအမှုပါ သြရသသား ဦးခင်မောင်မြင့်၏ အခြေအနေ သည်လည်း ဒေါ်ကျင်စွမ် အမှုပါ ဦးဝင်းမြင့်၏ အခြေအနေနှင့် တူညီခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ကျင်စွမ် အမှုကို အထောက်အထားပြုပြီး ဦးခင်မောင်မြင့်သည် သြရသအခွင့်အရေး ရထိုက်ခွင့်မရှိဟု တရားရုံးချုပ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် အမှုဖြစ်စဉ်နှင့် ရည်ညွှန်းကိုးကားမှု မကိုက်ညီဟုသာ ဆိုရပေမည်။

တစ်ဖန် မောင်ဘတူ နှင့် မသက်စု အမှု^(၃) တွင် မြန်မာ့မလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေဆက်ခံခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ အတိုင်း လမ်းညွှန်ထားသည်-

“မြန်မာ့မလေ့ထုံးတမ်း အမွေခန်းဥပဒေတွင် လူတစ်ယောက် သေဆုံးလျှင် ၎င်း၏အမွေပစ္စည်းများကို အမွေခံအစီအစဉ် အရ မည်သူမည်ဝါတို့သည် အမွေခံ၊ အမွေစား ဖြစ်ရမည်။ ၎င်းတို့၏ အမွေဝေစုသည် မည်၍မည်မျှဖြစ်ရမည် စသည်ဖြင့် အတိအကျ သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမွေရှင်

(၃) ၅ ရန်ကုန် ၇၈၅

သေဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဆက်ခံခွင့်ရရှိသည့် အမွေခံ အမွေစားသည် အမွေခန်းဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အမွေဝေစုကို တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် သီးခြားဆက်ခံပြီးဖြစ်ပေ သည်။ အမွေခံအားလုံးတို့က စုပေါင်းပြီး ဆက်ခံရရှိခြင်း မဟုတ်ပေ။ အဆိုပါအခွင့်အရေးကိုလည်း “အပြီးအပိုင်ရရှိ သည့် အကျိုးခံစားခွင့်” ဟု ခေါ်ဆိုပေသည်။”

ယင်းအချက်အရ အမွေရှင် ဦးထွန်းခင် ကွယ်လွန်သည့် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့တွင် တစ်ဦးတည်းသော သြရသသားဖြစ်သည့် ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ၎င်း၏သြရသအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

သြရသ၏အခွင့်အရေးမှာ အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အကျိုးခံစား ခွင့်ဖြစ်ရာ အကယ်၍ သြရသသည် ထိုအခွင့်အရေးကို မတောင်းဆိုရ သေးမီ သေဆုံးပါက သြရသ၏အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများက ထိုအခွင့် အရေးကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။ မောင်စိုး နှင့် မောင်ဖိုးသန်း အမှု^(၄) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဒေါ်ခင်လှ (၎င်း၏အုပ်ထိန်းသူ ဒေါ်ပိုပိုမှ ကိုယ်စား ပြုလျက်) နှင့် ဒေါ်မြသန်း (ခ) ဒေါ်မြမြသန်း အမှု^(၅) တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်ဆုံးဖြတ်ထားသည်-

“ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ယခုအမှုတွင် အိမ်ထောင်ပြုပြီး ချိန်မှစ၍ လင်၏မိဘထံတွင် လင်နှင့်အတူ လိုက်၍နေခဲ့သော

(၄) ၁ ရန်ကုန် ၃၆၃

(၅) ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၈၁-၈၈

ချွေးမဖြစ်သူ ဒေါ်မြသန်း၌ သားသမီးထွန်းကားခြင်း မရှိဘဲ လင်သေဆုံးသွားသည့်အခါ လင်၏ ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သော သြရသ အခွင့်အရေးကို မယားဖြစ်သူ ဒေါ်မြသန်းအနေဖြင့် ယောက္ခမထံမှ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။”

သို့ဖြစ်ပေရာ ဒေါ်စန်းလွင်သည် ကွယ်လွန်သူ ခင်ပွန်း ဦးခင်မောင်မြင့် ရရှိခံစားရမည့် သြရသသား အခွင့်အရေးကို ဆက်ခံ၍ အမွေတောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင်ရှေ့နေက ဒေါ်စန်းလွင်သည် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည့်အချိန်မှစ၍ ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်မြင့် ၏ ဇနီးမယားအဖြစ် ရပ်တည်ခြင်း မရှိတော့သဖြင့် ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အခွင့်အရေး တစ်စုံတစ်ရာမျှ ရထိုက်သူမဟုတ်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြထားသည်။

မူလမှုတွင်ပေါ်ပေါက်သည့် အချက်များအရ ဦးခင်မောင်မြင့် သည် ၁၄-၁၀-၀၄ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပဒေ သဘောအရဆိုလျှင် ဦးခင်မောင်မြင့်၏ဖခင် ဦးထွန်းခင်ကွယ်လွန်သည့် ၂၃-၁၁-၀၃ နေ့ရက်အချိန်တွင်ပင် ဦးခင်မောင်မြင့်သည် သြရသ သားအခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့်ရရှိပြီး ဖြစ်ပေရာ ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ယင်းအခွင့်အရေးကို ဦးခင်မောင်မြင့် ၏ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်စန်းလွင်က ဆက်ခံရရှိသည်။

ဦးခင်မောင်မြင့် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၃ လခန့်အကြာမှသာ ဒေါ်စန်းလွင်သည် နောက်အိမ်ထောင်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်း အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဒေါ်စန်းလွင်သည် ကွယ်လွန်သူခင်ပွန်းဦးခင်မောင်မြင့် ရရှိခံစားရမည့် အခွင့်အရေးကို ဆက်ခံခွင့် ရရှိပြီးနောက်ပိုင်းမှ

အိမ်ထောင်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် နောက်အိမ်ထောင် ပြုသည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒေါ်စန်းလွင်သည် ၎င်းဆက်ခံခွင့် ရရှိပြီးသည့် အခွင့်အရေးကို ဆုံးရှုံးရန်အကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားပြိုင်ရှေ့နေ၏ အထက်ပါ လျှောက်ထားချက်အပေါ် လက်ခံစဉ်းစားရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ ယခု ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြဿနာနှစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်းဖြေဆိုလိုက်သည်-

- (၁) “ဦးခင်မောင်မြင့်သည် ကျန်းမာရေးမကောင်း၍ ဖခင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ မဟုတ် သဖြင့် သြရသအခွင့်အရေး မရထိုက်” ဟု တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်း၊
- (၂) တရားစွဲဆိုချိန်တွင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး ဖြစ်သည့် ချွေးမက ကွယ်လွန်သူလင်၏ သြရသအခွင့်အရေးအရ ယောက္ခမထံမှ အမွေတောင်းဆိုခွင့်ရှိကြောင်း။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဤတရားမအထူးအယူခံမှု ကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြုသည်။

တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၅၃/၀၆ ၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ရမည်းသင်း ခရိုင်တရားရုံးနှင့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီများ ကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၃၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။